

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0421U100804

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-04-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Легінь Надія Ігорівна

2. Legin Nadiya Ihorivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 15.00.02

Назва наукової спеціальності: Фармацевтична хімія та фармакогнозія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 12-03-2021

Спеціальність за освітою: фармація

Місце роботи здобувача: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вулиця Галицька, буд. 2, м. Івано-Франківськ, Івано-Франківська обл., 76018, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 35.600.02

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, м. Львів, Львівська обл., 79010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вулиця Галицька, буд. 2, м. Івано-Франківськ, Івано-Франківська обл., 76018, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.31.31

Тема дисертації:

1. Фармакогностичне дослідження підлісника європейського (*Sanicula europaea* L.)
2. Pharmacognostic research of *Sanicula europaea* L.

Реферат:

1. Об'єкти дослідження – трава, листки, стебла, кореневища з коренями підлісника європейського, екстракти, індивідуальні БАР, умови зростання рослини; мета – фармакогностичне дослідження підлісника європейського та встановлення можливості створення лікарських засобів на основі БАР досліджуваної сировини; методи – морфолого-анатомічні та органолептичні, ресурсознавчі, фізичні, фізико-хімічні, хімічні, технологічні, токсикологічні, фармакологічні, мікробіологічні, статистичні; новизна – встановлено наявність основних груп БАР; визначено кількісний вміст окиснюваних фенолів, суми поліфенолів, танінів, флавоноїдів, тритерпенових сапонінів, гідроксикоричних та органічних кислот, в тому числі кислоти аскорбінової, вітаміну К1; вперше виділено та встановлено кількісний вміст фракцій водорозчинних полісахаридів (ВРПС), пектинових речовин (ПР), геміцелюлози А (ГцА) та геміцелюлози Б (ГцБ) у траві та кореневищах з коренями підлісника європейського; встановлено їх мономерний склад; вперше у траві підлісника європейського ідентифіковано 10 фенольних сполук: 6 метаболітів таніну – галокатехін, катехін,

епікатехін, катехіну галат, епікатехіну галат, елагову кислоту; 2 флавоноїди – кемферол, апігенін; кумарин; ферулову кислоту; 3 сполуки стероїдної природи – *p*-ситостерол, стигмастан-3,5-дієн, стигмастерол; у складі ефірної олії 13 компонентів летких сполук – *p*-патчулен, *p*-кедрен, транс-*p*-бергамотен, *p*-хелміскапен, *p*-кадінен, *p*-муурулен, бісаболен, (-)-каламенен, 1-метил-6-метиленбіцикло[3.2.0] гептан, гептакозан, 4,11-селінадієн, гексагідро-фарнезил-ацетон; жирні кислоти – пальмітолеїнову, пальмітинову, лінолеву, ліноленову, стеаринову, бегенову, трикозанову, лігноцеринову, церотинову; амінокислоти – треонін, валін, метіонін, ізолейцин, лейцин, фенілаланін, лізин, гістидин, аспарагінову та глютамінову кислоти, серин, пролін, цистин, гліцин, аланін, тирозин, аргінін; в кореневищах з коренями вперше виявлено 11 фенольних сполук: 7 метаболітів таніну – галову та елагову кислоти, галокатехін, епігалокатехін, катехін, епікатехін, епікатехіну галат; апігенін; кумарин; 2 гідроксикоричні кислоти – кофейну, ферулову; амінокислоти – треонін, валін, метіонін, ізолейцин, лейцин, фенілаланін, лізин, гістидин, аспарагінова та глютамінова кислоти, серин, пролін, цистин, гліцин, аланін, тирозин, аргінін; вперше методом рідинно-рідинного фракціонування, хроматографії на колонках силікагелю, препаративної хроматографії на папері, дробної кристалізації з трави підлісника європейського виділено в індивідуальному стані 6 гідроксикоричних кислот (кофейну, хлорогенову, неохлорогенову, розмаринову, ферулову, *p*-кумарову) та 1 флавоноїд (рутин); з підземних органів п. європейського – 5 гідроксикоричних кислот (кофейну, хлорогенову, неохлорогенову, розмаринову, ферулову); вперше досліджено елементний склад трави та кореневищ з коренями підлісника європейського; вперше встановлено морфолого-анатомічні діагностичні ознаки сировини підлісника європейського, числові показники доброякісності трави підлісника європейського, які використано для ідентифікації та стандартизації рослинної сировини; виявлено місця зростання рослини на території Івано-Франківської та Чернівецької областей; вперше визначено запаси сировини підлісника європейського на Прикарпатті; на основі проведених фенологічних та агротехнічних досліджень встановлено можливість культивування підлісника європейського в умовах Прикарпаття; новизну досліджень підтверджено та захищено патентом України на корисну модель № 132069 «Спосіб одержання екстракту з трави підлісника європейського з кровоспинною дією»; результати – отримані результати фармакогностичного дослідження вказують на можливість використання сировини підлісника європейського як перспективного джерела БАР з кровоспинними та ранозагоювальними властивостями; досліджено параметри екстракції БАР, отримано 4 сухі екстракти з сировини підлісника європейського; доведено можливість використання екстрактів трави підлісника європейського як лікарських засобів з кровоспинною, ранозагоювальною, протизапальною та антимікробною дією; розроблено проекти методів контролю якості (МКЯ) «Підлісника європейського трава», «Підлісника європейського трави екстракт сухий» та «Інструкцію із заготівлі та сушіння трави підлісника європейського»; впроваджено – за матеріалами дисертаційної роботи видано монографію «Перспективи використання підлісника європейського (*Sanicula europaea* L.) та астранції великої (*Astrantia major* L.) в медицині та фармації», яку разом з іншими результатами досліджень впроваджено в навчальний процес закладів вищої освіти та практичну роботу; галузь – фармація.

2. Objects of research – herb, leaves, stems, rhizomes with roots of *Sanicula europaea* L., extracts, individual biologically active substances, plant growth conditions; aim – pharmacognostic study of *Sanicula europaea* L. and establishing the possibility of developing the drugs based on biologically active substances of the studied raw materials; methods – morphological, anatomical and organoleptic, resource studies, physical, physico-chemical, chemical, technological, toxicological, pharmacological, microbiological, statistical; novelty – the presence of the main groups of biologically active substances was established; the content of oxidizable phenols, the sum of polyphenols, tannins, flavonoids, triterpene saponins, hydroxycinnamic and organic acids, including ascorbic acid, vitamin K1 was studied; for the first time the content of fractions of water-soluble polysaccharides, pectic substances, hemicellulose A and hemicellulose B in herb and rhizomes with roots of *Sanicula europaea* L. were isolated and established; their monomeric composition was established; for the first time 10 phenolic compounds were identified in *Sanicula europaea* L. herb: 6 metabolites of tannin – galocatechin, catechin, epicatechin, catechin gallate, epicatechin gallate, ellagic acid; 2 flavonoids – kaempferol, apigenin; coumarin; ferulic acid; 3 steroids – *p*-sitosterol, stigmastan-3,5-diene, stigmasterol; in the essential oil 13 components of volatile compounds

– α -patchulene, α -cedrene, trans- α -bergamotene, α -helmiscapen, α -cadinene, α -mumulene, bisabolon, (-)-calamenene, caryophyllene oxide, 1-methyl-6-methylenebicyclo[3.2.0] heptane, heptacosane, 4,11-selinadiene, hexahydrofarnesyl acetone; fatty acids – palmitoleic, palmitic, linoleic, linolenic, stearic, behenic, tricosanic, lignoceric, cerotic; amino acids – threonine, valine, methionine, isoleucine, leucine, phenylalanine, lysine, histidine, aspartic and glutamic acid, serine, proline, cystine, glycine, alanine, tyrosine, arginine; 11 phenolic compounds were detected for the first time in rhizomes with roots: 7 metabolites of tannin – gallic and ellagic acids, galocatechin, epigallocatechin, catechin, epicatechin, epicatechin gallate; apigenin; coumarin; 2 hydroxycinnamic acids – caffeic, ferulic; amino acids – threonine, valine, methionine, isoleucine, leucine, phenylalanine, lysine, histidine, aspartic and glutamic acids, serine, proline, cystine, glycine, alanine, tyrosine, arginine; for the first time by the method of liquid-liquid fractionation, chromatography on silica gel columns, preparative chromatography on paper, fractional crystallization from the *Sanicula europaea* L. herb, 6 hydroxycinnamic acids (caffeic, chlorogenic, neochlorogenic, rosemary, ferulic, p-coumaric); from the underground organs of the *Sanicula europaea* L. – 5 hydroxycinnamic acids (caffeic, chlorogenic, neochlorogenic, rosemary, ferulic); for the first time the elemental composition of herb and rhizomes with roots of *Sanicula europaea* L. was studied; for the first time morphological and anatomical diagnostic signs of European undergrowth raw material, numerical indicators of *Sanicula europaea* L. herb, which were used for identification and standardization of plant raw materials, were established; the places of plant growth on the territory of Ivano-Frankivsk and Chernivtsi regions were revealed; for the first time the stocks of raw materials of *Sanicula europaea* L. in Precarpathian region were determined; on the basis of the conducted phenological and agrotechnical researches the possibility of cultivation of *Sanicula europaea* L. in the conditions of Precarpathian region is established; the novelty of the research was confirmed and protected by the patent of Ukraine for a utility model № 132069 "Method of obtaining the extract from the herb of *Sanicula europaea* L. with hemostatic activity"; results – the obtained results of pharmacognostic research indicate the possibility of using the raw material of *Sanicula europaea* L. as a promising source of biologically active substances with hemostatic and wound-healing properties; the parameters of biologically active substances' extraction were investigated, 4 dry extracts from *Sanicula europaea* L. raw materials were obtained; the possibility of using extracts of *Sanicula europaea* L. herb as medicines with hemostatic, wound-healing, anti-inflammatory and antimicrobial action was proved; the projects of methods of quality control "Sanicula europaea L. herb", "Dry extract from *Sanicula europaea* L. herb" and "Instruction for harvesting and drying of *Sanicula europaea* L. herb" were developed; introduced – based on the materials of the dissertation the monograph "Prospects for the use of *Sanicula europaea* L. and *Astrantia major* L. in medicine and pharmacy" was published and along with other research results it was introduced into the educational process of higher education establishments and in the practical work ; branch – pharmacy.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грицик Любов Миколаївна
2. Grytsyk Lubov Mukolaivna

Кваліфікація: к.фарм.н., 15.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лубенець Віра Ільківна
2. Lubenets Vira Ilkivna

Кваліфікація: д. х. н., 02.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ільїна Тетяна Василівна
2. Ilyina Tetyana Vasylivna

Кваліфікація: д. фармац. н., 15.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Музиченко Володимир Панасович
2. Muzychenko Volodymyr Panasovych

Кваліфікація: д.фарм.н., 15.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Антонюк Володимир Олександрович
2. Antoniuk Volodymyr Oleksandrovych

Кваліфікація: д.фарм.н., 15.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

